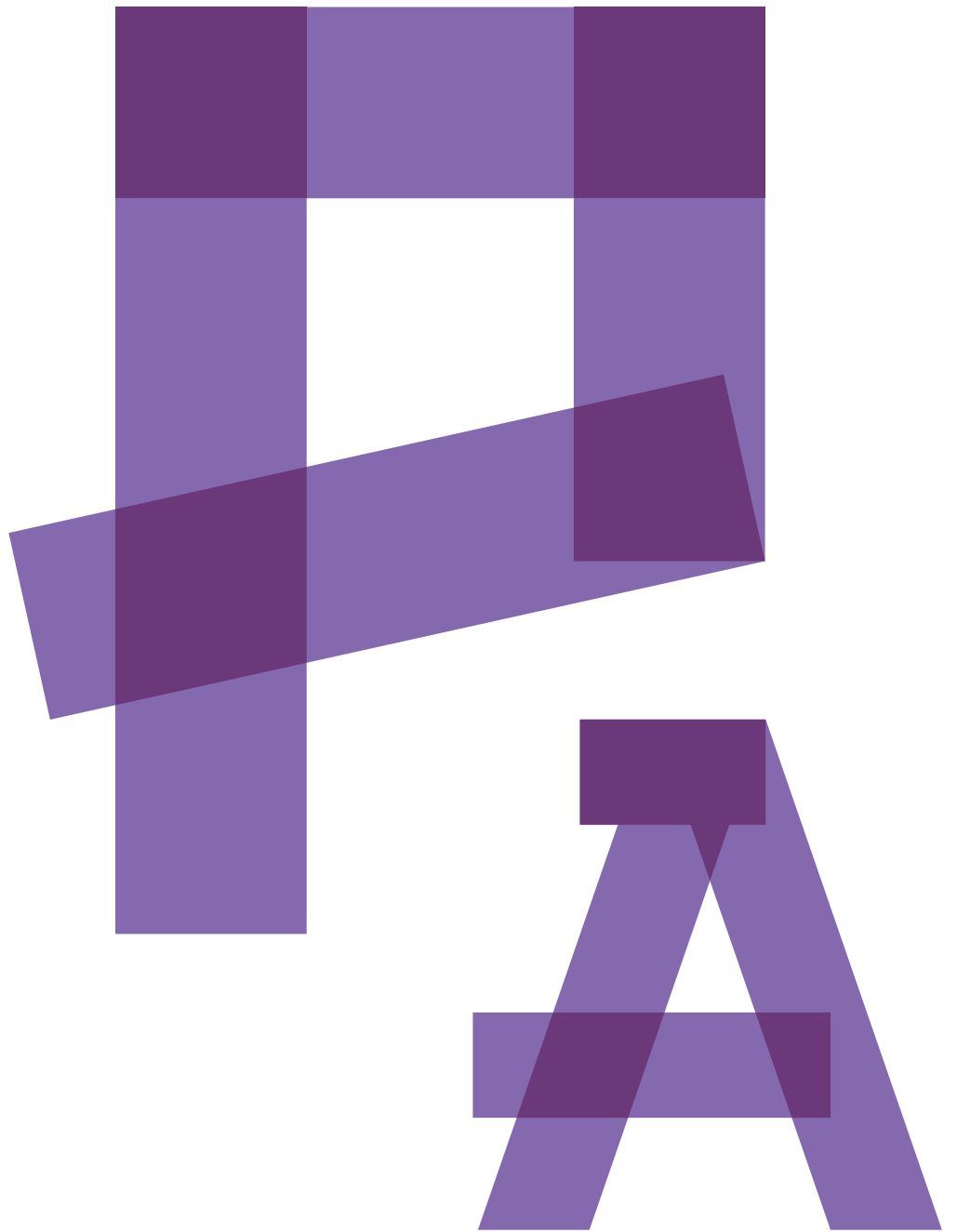

PÖYTÄKIRJA syksy 2013

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Sisällysluettelo

Pöytäkirja	2
Osallistujaluettelo	23
Esityslista	26
Puheenjohtaja Ann Selinin puhe.....	27
Edustajiston päätöslausuma	34

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Aika: 14.11.2013 klo 12.00 – 17.05 (kohta 10. jäi kesken)
15.11.2013 klo 9.00 – 15.20

Paikka: Hotelli Petäys Resort, Tyrvääntö

Läsnä kokouksen ensimmäisen päivän alussa:

Joonas Tuomivaara	edustajiston puheenjohtaja
Arja Savolainen	edustajiston 1. varapuheenjohtaja
Sauli Isokoski	edustajiston 2. varapuheenjohtaja

86 edustajiston varsinaista jäsentä

25 edustajiston varajäsentä

2 tilintarkastajaa

18 hallituksen jäseniä

henkilökuntaa

Miia Järvi sihteeri

Nora Lehtimäki sihteeri

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous klo 12.00 puheenjohtaja Joonas Tuomivaaran avauspuheenvuorolla.

Edustajiston puheenjohtaja Joonas Tuomivaara otti avauspuheenvuorossaan kantaa palkkamaltin järjestyksen ja sen tulevaisuuteen. Hän rohkaisi puheenvuorossaan ay-liikettä haastamaan nykyisen talouspoliittisen ajattelutavan. Lisäksi hän haastoi visioimaan liittoa, joka tarjoaa vaihtoehtoja poliittisille liikkeille sekä toimii vahvana edunvalvojana.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat ja käytiin läpi kokoonpanossa tapahtuneet muutokset.

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouksen puheenjohtajaksi vaihtui Arja Savolainen.

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sääntöjen perusteella.

4. Kokousvirkaillijoiden valinta

4.1. Sihteerit (2)

Valittiin kokouksen sihteereiksi hallintopäällikkö Miia Järvi ja hallintoassistentti Nora Lehtimäki.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

4.2. Ääntenlaskijat (5)

Valittiin viisi ääntenlaskijaa alueiden ja salista tulleiden esitysten perusteella.

Ääntenlaskijat:

Sami Liukkonen, Helsinki-Uusimaa

Hannu Heikkilä, Kaakkois-Suomi

Marita Pihlajamäki, Lounais-Suomi

Ulla Huovinen, Häme-Pirkanmaa

Ritva Lackman, Valtakunnalliset

4.3. Pöytäkirjantarkastajat (2)

Valittiin kaksi pöytäkirjan tarkastajaa alueiden esitysten perusteella.

Pöytäkirjantarkastajat:

Pia Lampen, Kaakkois-Suomi

Jari Paksuniemi, Lappi

4.4. Päätöslausumavaliokunnan jäsenet

Valittiin päätöslausumavaliokunnan jäsenet alueiden esitysten perusteella.

Päätöslausumavaliokunnan jäsenet:

Merja Lehto, Helsinki-Uusimaa

Kari Peltovirta, Häme-Pirkanmaa (pj.)

Birgitta Juhala, Lounais-Suomi

Mats Eriksson, Pohjanmaa

Inkeri Hanki, Kaakkois-Suomi

Arja Kiiskinen, Itä-Suomi

Johannes Djupsjöbacka, Oulu

Hannu Oikarinen, Lappi

Raija Pölkki, Keski-Suomi

Hallitus valitsi kokouksessaan edustajakseen päätöslausumavaliokuntaan Anne Nymanin. Sihteeriksi valittiin yhteiskuntasuhteiden vastaava Hanna Kuntsi.

4.5. Menettelytapavaliokunta

Valittiin menettelytapavaliokunta, jonka muodostavat liiton ja kokouksen puheenjohtajisto sekä kokouksen sihteerit.

Todettiin, että valiokunnan kokoonpano on Ann Selin, Jaana Ylitalo, Kaarlo Julkunen, Joonas Tuomivaara, Arja Savolainen, Sauli Isokoski, Miia Järvi ja Nora Lehtimäki.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

4.6. Vaalivaliokunta

Valittiin vaalivaliokunnan jäsenet alueiden esitysten perusteella.

Valiokunnan jäsenet:

Harry Vainio, Helsinki-Uusimaa

Tuija Hanhisalo, Häme-Pirkanmaa

Eija Härrri, Lounais-Suomi

Sirpa Kukkamäki, Pohjanmaa

Tuomo Leppänen, Keski-Suomi

Arja Lehtonen, Kaakkois-Suomi

Katja Hänninen, Oulu

Aimo Mäkinen, Lappi

Tapani Tompuri, Valtakunnalliset

Matti Koski (pj), Itä-Suomi

Vaalivaliokunnan sihteeriksi nimettiin viestintäjohtaja Timo Piironen ja työaika- ja palkkausjärjestelmäasiantuntija Sirpa Leppäkangas.

5. Kokoussääntöjen hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle kokoussäännöt esitetyn mukaisesti.

6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle esityslista muutoksin. Kohta 9. Hallituksen jäsenen valinta siirrettiin kohtaan 8. ja kohta 8. PAMin valmistautuminen EU-vaaleihin siirrettiin kohtaan 9.

7. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus ja yleiskeskustelu

Kuultiin Ann Selinin ajankohtaiskatsaus, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Avattiin yleiskeskustelu.

Harry Vainio (Helsinki-Uusimaa) puhui edustajistolle julkisten terveystalveluiden yksityistämistä ja sen vaikutuksesta jäsenten terveydenhuoltoon ympäri maata. Liiton toimisto ostaa työterveyshuollon palvelunsa Mehiläisestä, joka kaikesta vakuuttelusta huolimatta kiertää veroja. Vainio ilmaisi huolensa siitä, että samaan aikaan kun toiset terveydenhuollon toimijat kiertävät veroja, julkinen terveydenhuolto kärsii. Jotta tämä kierre saadaan katkaistua, PAMin tulee edustajan mukaan ostaa työterveyshuollon palvelut julkiselta sektorilta ja kannustaa myös muuta ay-liikettä tekemään samoin. Hän teki kannatetun päätösesityksen:

Esitän kannatettuna päätösesityksenä, että Palvelualojen ammattiliitto ostaa työterveyshuoltopalvelunsa jatkossa julkiselta sektorilta, sekä edistää tahollaan koko SAK:laisen liittoperheen toimimista samoin. Lisäksi esitän, että PAM pyrkii toimillaan edistämään kaikkia suomalaisia työnantajia järjestämään työterveyshuoltonsa samoin.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa) puhui pääkaupunkiseudun luottamushenkilövalinnoista MaRa-alalla. Jotkut työnantajat ovat pyrkineet puuttumaan luottamushenkilövalintoihin ja luottamustehtäviin on yritetty saada erityisesti esimiehiä jopa ehdokasasetteluajan jälkeen. Myös muualta Suomesta on tullut samansuuntaisia viestejä ja tapahtumien kulku on hämmästyttävän samankaltaisia. Merja Lehto pohti, mahtaako työntäjillä olla joku yhteinen paperi tai ohjeistus, josta katsotaan miten toimitaan? Hänen mielestään työnantajien toiminta on pöyrityttävää ja loukkaa työntekijöiden järjestäytymisoikeutta ja työehtosopimuksia. Lehdon mukaan liiton vaaliohjeistus on sekava ja sisältö pitäisi päivittää. Sopimusyksikkö ei ole sanonut asiaan juuri mitään. Lehto kertoi kuulleen, että mara-alalla on olemassa salaisia sopimuksia, joissa sallitaan esimiesten toimiminen luottamusmiehenä. Asia on hänen mukaansa sellainen, jota ei pitäisi pystyä sopimaan paikallisesti.

Kati Puhakka (Helsinki-Uusimaa) puhui päätöksenteon avoimuudesta ja tiedonkulusta. Hän peräänkuulutti avoimempaa hallitustyöskentelyä, jotta rivijäsenet ja edustajiston jäsenet voivat seurata hallituksen työskentelyä ja päätöksentekoa. Lisäksi hän kysyi, miksei PAMin nettisivuilla ole tietoa siitä milloin hallitus kokoontuu. Jäsenien on tiedettävä, milloin hallitus kokoontuu.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa) ilmaisi huolensa kesäajan vaikutuksista palvelualojen työntekijöihin. Hänen mukaansa kesäajasta tulee luopua, koska muutoksella olisi positiivisia vaikutuksia koko palvelusektoriin, työntekijöiden jaksamisen lisäksi. Lisäksi Lehto totesi, ettei kesäajasta ole enää sitä hyötyä, jolla sitä aiemmin perusteltiin. Hän teki kannatetun päätösesityksen:

PAMin edustajisto vaatii maan hallitukselta pikaisia toimia kesäajan poistamiseksi. Kesäajan haitalliset terveysvaikutukset ovat esteenä mm. vuorotyötä tekevien työntekijöiden työssä jaksamiseen ja työurien pidentymiseen. Se on riittävä peruste normaaliajan palauttamiselle.

Sami Liukkonen (Helsinki-Uusimaa) puhui alkoholilain uudistamisesta ja hän esitti huolensa ravintoloiden aukioloaikojen supistamisen vaikutuksista alan tulevaisuuteen. Hän ihmetteli, miksi ravintola-alaa halutaan kurjistaa ja ajaa ihmiset pois valvotuista olosuhteista nauttimaan alkoholia kotioloihin ja kadulle. Jo nyt vain 10 prosenttia alkoholista nautitaan enää ravintoloissa. Myöskin salaravintoloiden määrä lisääntyisi. Liukkonen listasi laajasti kaavaillun alkoholilain uudistuksen negatiiviset vaikutukset ravintola-alalle. Lakiuudistuksen seurauksena Viron tuonti lisääntyy, järjestyshäiriöt lisääntyvät, koko ravintola-ala ja sen työllisyys kärsii. Hän teki kannatetun päätösesityksen:

Edustajisto velvoittaa, että PAM ry toimii aktiivisesti alkoholilain uudistuksessa ja ottaa kovemman linjan uudistusta eteenpäin vietäessä, jotta alan työllistämismahdollisuudet säilyvät ja elinkeino toimii jatkossakin kasvuaan Suomessa.

Kari Peltovirta (Häme-Pirkanmaa) toivoi, että nostaisimme omassa jäsenhankinnassamme selkeämmin esille työntajapuolen vuosien saatossa pöytiin tuomat heikennysesitykset, ja lisäksi olisi hyvä, jos osastot saisivat tietoonsa esimerkiksi sunnuntaikorvauksen poiston kaltaiset esitykset. Tällaisesta tiedosta olisi iso apu jäsenhankinnassa.

Pentti Kannianen (Oulu) totesi, että torjuntavoitto on sinänsä hyvä asia. Kannianen kantoi kuitenkin huolta siitä, että palkansaajille sälytetään nykyisin kaikki vastuu hyvinvointiyhteiskunnan turvaamisesta. Hän peräänkuulutti sitä, että myös työnantajilta on vaadittava enemmän toimia.

Katja Hänninen (Oulu) kantoi huolta kasvavasta lainsuojattomien eli nollasopimuslaisten tilanteesta. Ne eivät ole hänen mukaansa työehtosopimuksia, koska niissä ei ole määritelty työaika. Hänninen vaati, että PAM ryhtyy järeisiin toimiin, jotta tämä sopimusmuoto saadaan kitkettyä ennen kuin siitä tulee normaali vakituisen työn teettämisen muoto.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Päivi Vuorinen-Vilen (Häme-Pirkanmaa) toivoi, että PAM-lehti sisältäisi enemmän juttuja jäseniä koskevista asioista ja osastojen tapahtumista. Vuorinen-Vilen kertoi heidän osaston olleen yhteydessä lehden päätoimittajaan Auli Kivenmaahan puhelimitse ja pyytänyt lehteä tulemaan jutun tekoon heidän osastonsa järjestämään kesäjuhlain, mutta vastaus oli ollut valitettavan kielteinen. Samaa viestiä on kuulunut myös muilta.

Tarja Puotsaari (Lounais-Suomi) pohti, mitä PAM on jäsenilleen saavuttanut ja kritisoi saavutettujen palkankorotusten tasoa. Samaan aikaan työnantajat uhkaavat irtisanomisilla ja heidän ahneudellaan ei tunnu olevan mitään rajaa. PAMin pitää taistella työntekijöiden puolesta ja löytää uusia keinoja, joilla jäsenten toimeentuloa ja työehtoja parannetaan.

Anne Nissinen (Kaakkois-Suomi) kertoi, että Imatralla kielilisät ovat puhuttaneet ja heillä työnantaja maksaa kielilisää vain PAMin jäsenille. Lisäksi hän kertoi, että työnantaja on suositellut työntekijöille siirtymistä yksityiseen työttömyyskassaan ja luvannut maksaa ensimmäisen vuoden jäsenmaksut kaikille, jotka vaihdon tekevät. Hän esitti toiveen, että palkankorotukset tulisivat vain liittojen työntekijöille ja, että yleissitovuudesta luopumista tulisi harkita. Lisäksi Nissinen ilmaisi huolensa Kaakkois-Suomen tilanteesta kauppojen aukiolojen suhteen ja niiden sekavuuden vaikutuksista kuluttajiin. Lisäksi Nissinen totesi, että mm. toimintasuunnitelmasta löytyvät hallituksen kokousajat.

Sirpa Viitanen (Lounais-Suomi) kiinnitti huomiota neuvottelukulttuuriin muutokseen, johon puheenjohtaja Ann Selin ajankohtaiskatsauksessaan viittasi. Hän sanoi, että PAMin pitää vaatia työnantajia pitämään kiinni sovituista eivätkä he esim. voi rikkoa YT-lakia, kuten nyt on Lounais-Suomen alueella tapahtunut. Hän ei luottamusmiehenä ja työsuojeluvaltuutettuna ole esimerkiksi saanut tietoa uuden liikkeen avaamisesta kuin lehdestä lukemalla. Lisäksi Viitanen totesi, että tuntuu siltä kuin Kaupan liiton tulkinta olisi aina se oikea tulkinta. PAMilaisten luottamushenkilöiden on pidettävä huolta, että lakia noudatetaan ja niiden noudattamista seurataan tarkasti.

Riikka Salminen (Lounais-Suomi) ilmaisi huolensa Keskon toiminnasta, joka rekrytoi kauppiaita suoraan koulun penkiltä. Tuoreet kauppiat eivät osaa johtaa eivätkä he tunne työehtosopimuksia ja tämän vuoksi työpaikoilla asioita hoidetaan huonosti ja työntekijät joutuvat esimerkiksi työskentelemään omalla ajallaan, kauppiain tietämättömyyden vuoksi.

Katja Hänninen (Oulu) esitti, että S-pankkityöstä maksetaan oikea korvaus, joka perustuu todellisiin tunteihin. Lisäksi korvausta tulee korottaa. Hän teki kannatetun päätösesityksen:

S-pankkityöstä maksettava oikea korvaus ja korvausta on korotettava.

Harry Vainio (Helsinki-Uusimaa) nosti esiin nettisivujen uudistamisprosessin ja pohti, tarvitseeko rakenteellista uudistamista, kun tärkeämpää olisi pohtia sisältöjä teknisen uudistamisen sijasta. Lisäksi hän toivoi, että luottamushenkilöt ja kaikki liiton työntekijät rohkaisisivat jäseniä arvostamaan itseään ja omaa ammattiaan, koska he tekevät äärimmäisen tärkeää työtä.

Liiton puheenjohtaja Ann Selin kommentoi Kati Puhakan puheenvuoroa hallintotiedotteista, jotka siellä edustajiston työryhmätallassa ovat. Sami Liukkoselle Selin totesi, että PAM on pyrkinyt nostamaan esiin juuri samoja asioita vaikuttamistyössään. Alkoholilainsäädännön kokonaisuudistus koskee mara-alan lisäksi myös Kaupan alaa ja Alkoa. Asia on haastava, koska kyseessä on kansanterveydellinen projekti ja liitto haluaa ottaa myös tämän huomioon.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Puheenjohtaja Ann Selin totesi lisäksi Anne Nissiselle, että teollisuuden keskiansiotavoite on edelleen olemassa eikä siitä mihinkään ole luovuttu, koska matkaa vielä on. Lisäksi Selin kertoi edustajistolle, ettei yleissitovuudesta haluta luopua, koska se sitoo nykyisellään myös työnantajia. Myös Selinin mielestä olisi hienoa, että palkankorotukset tulisivat vain liiton jäsenille, mutta yleissitovuuden purkamista hän ei näe kannattavana.

Liiton varapuheenjohtaja Jaana Ylitalo totesi, että sekä kesäajasta luopuminen ja keskitettyyn ratkaisuun tulleet kommentit on huomioitu ja ymmärretty. Ylitalo totesi lisäksi, että nollatyösopimukset ovat PAMin agendalla ja ongelmaa ei väheksytä. Lisäksi hän kertoi, että asiat ovat edistymässä. Ylitalo kertoi myös, että neuvottelut S-Pankkityöstä saatavasta palkasta ovat edessä joulukuussa ja tämä esitys huomioidaan neuvotteluita käytäessä.

Liiton varapuheenjohtaja Kaarlo Julkunen kiitti Merja Lehtoa siitä, että hän nosti esiin työntajien pyrkimyksen vaikuttaa luottamushenkilövalintoihin. Julkunen totesi, että asia on tiedostettu ja toimenpiteitä pohditaan. Julkunen kertoi, että vaaliohjeet aiotaan uusia vastaamaan paremmin nykypäivää.

Lisäksi Julkunen totesi, että tasavertaisen kohtelun nimissä työnantajan, joka maksaa yksityisen työttömyyskassan jäsenmaksun työntekijöiden puolesta, pitäisi maksaa myös PAMin jäsenmaksu. Julkunen kiitti lisäksi Kari Peltovirtaa aktiivisesta jäsenhankintatyöstä.

Merkittiin tiedoksi puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus sekä yleiskeskustelussa käytetyt puheenvuorot. Yleiskeskustelu toimii pohjana päätöslausumavaliokunnan työlle. Kannatetut esitykset menevät hallituksen valmisteluun.

Puheenjohtajaksi vaihtui Sauli Isokoski, joka avasi esityslistan kohdan 8.

8. Hallituksen jäsenen valinta

Todettiin, että on tullut yksi kannatettu esitys hallituksen uudeksi jäseneksi. Eситetty henkilö oli Sirpa Viitanen Lounais-Suomesta.

Sirpa Viitanen valittiin yksimielisesti hallituksen jäseneksi.

Kuultiin uuden hallituksen jäsenen kiitospuheenvuoro.

9. PAMin valmistautuminen vuoden 2014 Europarlamenttivaaleihin

Kuultiin yhteiskuntasuhteiden vastaavan Hanna Kuntsin esittely aiheeseen. Hän taustoitti EU:n tavoitteita ja päätöksentekomekanismia. Kuntsi kertoi ay-liikkeen tulevasta yhteiskampanjasta ja tämänhetkisistä suunnitelmista sekä yhteiseurooppalaisesta palvelumanifestista.

Avattiin keskustelu aiheesta.

Tuija Hanhisalo (Häme-Pirkanmaa) kysyi, mikä on EU:n paras saavutus?

Hanna Kuntsi vastasi sen olevan rauha. Samalla hän kertoi muista saavutuksista.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Katja Hänninen (Oulu) totesi, että hän allekirjoittaa jäsenkyselyn tulokset siitä, että EU on etäinen, mutta korosti, että vaalit ja ehdokkaaksi asettuminen ovat ainoat keinot vaikuttaa näihin asioihin.

Anne Nissinen kertoi, että Imatralla on aloitettu vaaleihin valmistautuminen ja ehdokkaita ja nykyisiä edustajia on kutsuttu vierailulle. Nissinen totesi lisäksi, että hän itse äänestää kaikissa vaaleissa.

Merkittiin tiedoksi Kuntsin esittely ja käyty keskustelu. Puheenjohtaja Isokoski rohkaisi jokaista äänestämään.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen ryhmätapaamisten ajaksi.

10. Edustajiston jäsenten ja osastojen aloitteista päättäminen

Todettiin edustajistolle saapuneet 16 aloitetta, hallituksen niihin laatimat lausunnot sekä päätösesitykset.

Puheenjohtaja Sauli Isokoski avasi keskustelun aiheesta.

Aloite 1: Lauantai pois lomapäivien laskennasta

Perustelut: Näin saadaan lisää lomapäiviä ja autetaan työntekijöitä jaksamaan. Työpäiviä on viikossa viisi, miksi ihmeessä lomaan laskettavia päiviä on viikossa kuusi?

PAM Hotelli - ja ravintola-alan Lappeenrannan osasto 722

Hallituksen lausunto:

Loman pituuteen vaikuttavat sekä loman kertymistä että sen antamista koskevat säännöt. Vuosilomalain mukainen neljän tai viiden viikon loma perustuu kahden tai kahden ja puolen päivän lomakertymään kuukaudessa ja kuusipäiväiseen lomaviikkoon. Kuusipäiväinen lomaviikko on perua ajalta, jolloin työviikkokin oli kuusipäiväinen. Työviikon muuttuessa viisipäiväiseksi ei kuitenkaan samalla muutettu vastaavasti vuosilomalakia. Aloilla, joilla lomaviikko on sovittu viisipäiväiseksi, loma ei automaattisesti ole pidentynyt viikolla, vaan samalla on sovittu lomakertymäsäännösten muuttamisesta.

Lomia on eri aloilla voitu muuten sopia pidentettäväksi, ja lomien pidentäminen kuuluu Palvelualojen ammattiliiton tavoitteisiin. Työnantajat laskevat jokaisen palkallisen lisävapaan aiheuttavan noin 0,4 %:n kustannusvaikutuksen suhteessa tehtävään työaikaan. Tämä joudutaan yleensä ainakin osittain ottamaan huomioon palkankorotusten määrästä sovittaessa.

Päätös:

Edustajisto päättää, että liitto toimii vuosilomien pidentämisen puolesta työehtosopimustoiminnassaan ja vaikuttamalla lainsäädäntöön. Aloite siirretään sopimusaloimikuntien käsiteltäväksi.

Aloite 2: Viikonloppuvapaat

Kaupan TESsiin saatava lisää lauantai-sunnuntai viikonloppuvapaita.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Perustelut: Kauppaliikkeet, jotka ovat suljettuina suurimman osan sunnuntaipäivistä, käyttävät hyväkseen TESSin antamaa mahdollisuutta antaa viikonloppuvapaat sunnuntai-maanantai vapaina.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Kaupan työehtosopimuksen 7 § 2.1. kohdan mukaan työntekijällä on kalenterivuoden aikana vähintään 17 pe-la, la-su tai su-ma vapaapäiväyhdistelmää.

12.4.2011 alkaen työehtosopimuksessa on ollut määräys, jonka mukaan viikonloppuvapaista vähintään 9 on annettava la-su vapaapäiväyhdistelmänä.

Päätösesitys:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusaloimikuntaan.

Puheenvuoro: Kristiina Heiskanen

Yhdeksän lauantain ja sunnuntain yhdistelmävapaata pitäisi olla loma-ajan ulkopuolella. Ei muutosesitystä.

Päätös:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusaloimikuntaan.

Aloite 3: Kaupan TES 7§ Vapaat

Aloite, Vapaapäivät, kohta 1. Vapaapäivien välissä voi olla enintään 9 työpäivää.

Esitys: TESIin kirjataan tiedoksi työaikalain 5 luku 27§. Jaksotyössä työntekijällä saa työvuoroluettelon mukaan teettää peräkkäin enintään seitsemän työvuoroa yötyötä.

Perustelut: Tästä työaikalasta on hyvä saada TESIin maininta, koska näin selkeytetään yötyövuoron ja normaalin työvuoron teettämisen perusteet.

Kaupan kentässä vakiintuneesti teetetään yötyötä. Lisäksi on huomioitava se, että työnantaja voi teettää yhdeksän päivän työjaksossa enintään seitsemän yötyövuoroa.

Nykyinen lainsäädäntö ja työehtosopimus näin ollen mahdollistavat työnantajan teettämään seitsemän yötyövuoroa ja kaksi normaalia työvuoroa jaksossa. Osa kaupan työntekijöistä tekee vakiintuneesti pelkkää yötyövuoroa.

Työssä jaksamisen ja työturvallisuuden näkökulmasta olisi hyvä saada rajoitukset tällaisten työjaksojen teettämiseksi.

PAM-Helsingin Kauppatyöntekijät ry. 001

Hallituksen lausunto:

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

1.5.2010 alkaen Kaupan työehtosopimuksessa on ollut määräys, jonka mukaan vapaapäivien välissä voi olla enintään 9 työpäivää. Tämä voi käytännössä siis tarkoittaa 7 yövuoroa ja 2 päivävuoroa. Aikaisemmin tasoittumisjaksoa käytettäessä oli mahdollista jopa 12 peräkkäistä työvuoroa ilman vapaapäivää.

Kaupan työehtosopimus ei mahdollista jaksotyötä, mutta aloitteessa tarkoitetaan yötyössä työskentelevien työskentelyn rajoittamista enintään seitsemään työvuoroon. Tämä on mahdollista sopia erikseen Kaupan työehtosopimuksen yötyötä koskevaan pöytäkirjaan. Tällainen esitys tehtiin viimeisissä TES-neuvotteluissa ja se tulee vastakin olemaan PAMin tavoitteena.

Päätösesitys:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntaan.

Puheenvuoro:

Kati Puhakka: Puhakka teki muutosesityksen hallituksen päätökseen.

Päätös:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntaan. Lisäksi hallituksen lausuntoa täsmennettiin.

Aloite 4: Lisää vuosilomaa

Lomaa ansaitaan täydeltä lomanmääräytymiskaudelta työsuhteen kestettyä lomanmääräytymisvuoden, 1.4. - 31.3, loppuun mennessä:

- Alle vuoden, kaksi arkipäivää
- Vähintään vuoden, 2,5 arkipäivää

Lisäys; työsuhteen kestettyä vähintään 10 vuotta, kolme (3) arkipäivää

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Työntekijän palkitseminen pitkäaikaisesta saman työnantajan palveluksessa työskentelystä on perusteltavissa sitouttamisella sekä ikääntyvien työntekijöiden työssä jaksamisen tukemisella.

Tilastotietojen perusteella noin puolet kaupan alan työntekijöistä olisi palvelusvuosien mukaan määräyksen soveltamisalan piirissä. Vaihtuvuuden vuoksi kustannusvaikutus kuitenkin on pienempi, koska vapaaseen olisi oikeutettu vain saman työnantajan palveluksessa yli 10 vuotta palvelleet.

Päätösesitys:

Edustajisto päättää, että aloite siirretään kaupan sopimuslatoimikuntaan.

Puheenvuoro:

Virpi Torniainen: Torniainen esitti kannatettuna muutosesityksenä, että asia siirretään kaikkiin sopimuslatoimikuntiin

Päätös:

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Edustajisto päättää, että aloite siirretään kaikkiin sopimusaloimikuntiin.

Aloite 5: Parturi – ja kampaamoaloille vapaapäivä järjestelmiin muutos

Kahden peräkkäisen päivän vapaita enemmän.

Perustelut: Yksittäiset vapaapäivät eivät riitä tarpeelliseen lepoon ja palautumiseen.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Hiusalan työehtosopimuksen mukaan työntekijällä on työaikalain mukaisen viikoittaisen vapaapäivän lisäksi yksi vapaapäivä. Työviikko on keskimäärin viisipäiväinen. Työehtosopimuksen mukainen vapaapäivä voidaan antaa kiertävänä viikonpäivänä, vaihtelevina viikonpäivinä, kiinteänä viikonpäivänä tai yhdistämällä useita vapaapäiviä työajan tasoitusjaksolla yhdenjaksoiseksi vapaaksi.

Vapaapäiväjärjestelmästä sovitaan liikekohtaisesti ja vapaapäivien välissä voi olla enintään 9 työpäivää, ellei toisin sovita. Paikallisesta sopimisesta on määräykset työehtosopimuksen 53 §:ssä.

Työehtosopimuksessa on sovittu myös, että kerran kuukaudessa työntekijälle annetaan viikonloppuvapaa perjantaista klo 21.00 maanantaihin klo 07.00:aan, ellei toisin sovita, kuitenkin niin, että vuodessa on vähintään 12 viikonloppuvapaa. Vuosilomalle sattuva viikonloppuvapaa katsotaan saaduksi.

Hiusalan työehtosopimusneuvottelut ovat käynnissä ja yhtenä tavoitteena on sopia siitä, että vuosilomalle sattuvat viikonloput eivät vähennä em. viikonloppuvapaiden määrää tai vähintään siten, että vuosiloman aikana enintään 1 viikonloppuvapaa kesäloman ja yksi talviloman osalta katsotaan saaduksi vapaaksi.

Päätös:

Edustajisto päättää, että jos työehtosopimusmääräystä ei näissä neuvotteluissa saada sovittua esitetyllä tavalla, aloite siirretään sopimusaloimikunnalle huomioitavaksi seuraavia työehtosopimustavoitteita asetettaessa.

Aloite 6: Parturi – ja kampaamoaloille kahvi – ja ruokatunteihin muutos

- Kahvitauot on määritettävä sopimukseen paremmin eli milloin tauko pidetään ja mikä sen mitta on.
- Ruokatunti kuuluttava työaikaan, eikä niin että se jatkaa työpäivää.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Työehtosopimuksen mukaan säännöllisen työajan ollessa yli 6 tuntia on työntekijällä oikeus vähintään tunnin kestävään lepoaikaan. Lepoaikaa voidaan yrityskohtaisella sopimuksella lyhentää enintään 30 minuutilla. Työntekijälle annetaan yksi kahvitauko työajan ollessa 4-6 tuntia ja kaksi kahvitaukoa, jos työaika on yli 6 tuntia.

Ruokatauko on työaikalain mukaan työntekijän omaa aikaa ja tauolla on oikeus poistua työpaikalta. Tästä syystä kyseinen tauko ei myöskään ole palkallista aikaa. Useilla aloilla on sovittu, että ruokatauko voidaan

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

paikallisesti sopien kokonaan poistaa. Siinä tapauksessa työntekijöille on varattava tilaisuus ruokailla työaikana, jolloin työnantaja maksaa palkan, mutta työpaikalta ei ole oikeutta poistua.

Ruokatauot ovat osa työntekijöiden työsuojelua, joten niiden poistamiseen tähtäävät muutokset työehdoissa eivät välttämättä ole parannuksia ja niiden asettamista tavoitteeksi on tarkkaan harkittava.

Kahvitaukojen pituuksia ja/tai pitoaikoja ei yleensä määritellä työehtosopimuksilla, vaan niistä sovitaan työpaikoilla työtehtävien sallimalla tavalla.

Käynnissä oleviin työehtosopimusneuvotteluihin ei taukojen pitämiseen tullut muutosesityksiä muutoin kuin kirjauksen selkeyttämisen osalta. Selkeyttämisestä on tehty esitys työnantajapuolelle.

Päätösesitys:

Edustajisto päättää, että asia siirretään sopimusaloituskunnalle huomioon otavaksi seuraavia työehtosopimustavoitteita asetettaessa.

Puheenvuoro:

Kari Peltovirta: Peltovirta totesi, että työehtosopimukseen on saatava tarkat kirjatukset työaikaisen ruokatauon ja kahvitauon vähimmäispituuksista. Esitämme kahvitauon vähimmäispituudeksi 15 minuuttia ja työaikaisen ruokatauon pituudeksi 20 minuuttia.

Päätös:

Edustajisto päättää, että aloite siirretään kaikkiin sopimusaloituskuntiin.

Aloite 7: Parturi – ja kampaamoalalle parannusta etuihin ja palkkoihin

- Lauantai – ja aattolisä maksettava koko työvuoron ajalta (ei vain klo 15 jälkeen).
- Lauantai-aatto – ja iltalisien korvausta tarkastettava reilusti ylöspäin.
- Lauantai vapaiden määrää lisättävä ja työehtosopimukseen merkintä, etteivät lomat vähennä lauantai vapaiden määrää.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Hiusalan työehtosopimuksen mukaan lauantai – ja aattolisää maksetaan lauantaisin ja erikseen mainituilta aattopäiviltä klo 15.00 jälkeen tehdystä työstä. Lisän suuruus on tällä hetkellä 3,80 €/tunti. Jouluaattona lisä maksetaan klo 7.00-12.00.

Syksyn 2013 työehtosopimusneuvotteluihin asiasta ei tullut aloitteita eikä työnantajalle ole tähän määräykseen esitetty muutosta muutoin kuin lisien määrän korottamisen osalta. Jouluaattona tehdystä työstä on esitetty maksettavaksi 100 % korotettua palkkaa.

Päätös:

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Edustajisto päättää, että asia siirretään sopimusaloimikunnalle otettavaksi huomioon seuraavia työehtosopimustavoitteita asetettaessa.

Aloite 8: Parturi- kampaamoaloille työvaatteet

Työnantajan on hankittava työkengät ja työvaatteet

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Syksyn 2013 työehtosopimusneuvotteluissa on tavoitteeksi asetettu aloitteen mukainen kirjaus, jonka mukaan työnantaja hankkii työntekijälle ammattikäyttöön tarkoitettut ja turvalliset työvälineet sekä tarkoituksenmukaiset työasut ja suojavälineet sekä työkengät.

Päätös:

Edustajisto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Aloite 9: Parturi – ja kampaamoaloille kilpailevan ammattityön kieltäminen

Näin pienillä palkoilla pitää saada tehdä useammassa paikassa.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Kilpailevan toiminnan kieltäminen perustuu Työsopimuslaissa olevaan 3 luvun 3§: ään, jonka mukaan työntekijä ei saa mm. tehdä toiselle sellaista työtä tai harjoittaa sellaista toimintaa, joka huomioon ottaen työn luonne ja työntekijän asema ilmeisesti vahingoittaa hänen työnantajaansa työsuhteessa noudatettavan hyvän tavan vastaisena kilpailutekona. Alalle on luonteenomaista, että asiakkaat haluavat palvelua kampaajalta, jonka ammattitaitoon ovat oppineet luottamaan. Tästä syystä on olemassa ilmeinen vaara asiakkaan siirtymiseksi toisen yrityksen asiakkaaksi kampaajansa mukana.

Työehtosopimuksen 10§:n mukaista kilpailevan ammattityön kieltäminen muutettiin 1.11.2011 voimaan tulleessa työehtosopimuksessa siten, että kilpaileva työ voidaan kieltää vain siinä tapauksessa, että työntekijä on kokoaikainen tai hän on omasta halustaan osa-aikaisessa työsuhteessa. Jälkimmäisessä tapauksessa lisäansiota voi saada tarjoutumalla tekemään lisätunteja omalle työnantajalle tai kokoaikaiseen työhön.

Päätös:

Edustajisto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Aloite 10: Parturi – ja kampaamoaloille ikälisiä lisää palkkataulukoihin

Viiden vuoden jälkeen ei tule enää kokemusvuosilisiä.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Hallituksen lausunto:

Hiusalan työehtosopimuksen palkkataulukossa on viisi palkkaryhmää, joiden mukaisesti palkka nousee vuosittain viiden ensimmäisen alallaolovuoden aikana. Tämän lisäksi palkkatasoa voi nostaa suorittamalla erikoisammattitutkinnon, jonka suorittaneilla palkka nousee saman yrityksen palveluksessaoloajan perusteella toisen ja kolmannen vuoden alkaessa.

Palkkausjärjestelmätyöryhmä on vuodesta 2012 alkaen työskennellyt uuden palkkausjärjestelmän kehittämiseksi alalle. Työryhmän työskentely jatkuu edelleen. Tavoitteena on saada uusi palkkausjärjestelmä valmiiksi seuraaviin työehtosopimusneuvotteluihin mennessä.

Päätös:

Edustajisto päättää, että aloite merkitään tiedoksi sopimusaloitetoimikunnalle ja palkkaustyöryhmän jäsenille huomioitavaksi palkkaustyöryhmätyössä.

Aloite 11: Parturi – ja kampaamoaloille luottamusmiehen vapautusaikaan korjauksia

TES sanoo ”oikeus saada palkatonta vapaata luottamusmiestehtävien hoitamista varten”

Perustelut Luottamusmiehen tehtävät on saatava palkalliseksi.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Hiusalan työehtosopimuksessa ei ole luottamusmiessopimusta. Työehtosopimuksen 49§:ssä on sovittu luottamusmiehen valintaan, työsuhdeturvaan, tehtäviin, tiedonsaantioikeuksiin ja luottamuksellisuuteen, työstävapautusaikaan sekä alueellisen luottamusmiehen asemaan ja koulutukseen liittyvistä asioista. Aloitteessa mainittua määräystä työehtosopimuksessa ei ole.

Alalle on viime aikoina valittu luottamusmiehiä ja työsuojeluvaltuutettuja, josta syystä kyseisten määräysten puutteellisuus on käynyt selväksi. Syksyn 2013 työehtosopimusneuvotteluissa PAM on esittänyt sovittavaksi luottamusmiehen-, yhteistoiminta- ja koulutus sopimukset hiusalalle. Myös työnantajapuolen tavoitteena on sopia luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen oikeuksista ja velvollisuuksista entistä selkeämmin.

Päätös:

Edustajisto merkitsee aloitteen tiedoksi.

Aloite 12: Perehdytyskorvaus

Perustelut Nuorille kaupanala on usein se ensimmäinen kosketus työelämään. Työhön perehdyttävällä henkilöllä on suuri vastuu tehdessään oman toimensa lisäksi tätä tärkeää perehdytystyötä. Kaikki työnantajat eivät kuitenkaan ole vapaaehtoisesti valmiita arvostamaan perehdytystyötä asiaan kuuluvalla korvauksella. Em. syystä sopimusteksteihin pitää lisätä kohtuullinen perehdytyskorvaus perehdytysajalta.

PAM-liikealan Turun seudun osasto 069

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Hallituksen lausunto:

1.4.2012 saatiin Kaupan työehtosopimukseen 24 § 5. kohdan määräys, jonka mukaan perehdyttäjän on oltava ennalta määrätty ja ammattitaitoinen. Lisäksi edellytetään, että henkilölle on varattava riittävästi aikaa tehtävän suorittamiseen.

Erillinen perehdytyskorvaus olisi perusteltua tämän määräyksen kehittämiseksi.

Päätösesitys:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntaan.

Puheenvuorot:

Ulla Huovinen: Huovinen korosti, että työpaikoilla maksettaisiin perehdytyskorvausta työpaikkaperehdyttäjälle. Vaikka perehdyttäminen tuo mukavaa vaihtelua työpäivään, tarvitsee työ korvata perehdyttäjälle. Hän esitti kannatettuna muutosesityksenä, että aloite siirretään kaikkiin sopimuslatoimikuntiin.

Johannes Djupsjöbacka: Nimikkoharjoittelijan nimeäminen olisi hyvä, mutta harjoittelijoiden ja työllistettyjen käyttäminen korvaavana työvoimana on todella ongelmallista. Ei sisältänyt muutosesitystä.

Päätös:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaikkiin sopimuslatoimikuntiin.

Aloite 13: Määräaikainen työsuopimus

Kaupan TES, sivu 89, jos työsuuhde on sidottu määräaikaan tai "työntekijän oma pyyntö"

Lisäys; perusteluineen esim. opiskelu tai muu perusteltu syy mainittava.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

Määräaikaisen työsuopimuksen solmimisen edellytyksistä on Kaupan työehtosopimuksen 4 §:ssä viitattu työsuopimuslakiin.

Aloitteessa mainittu teksti on Kaupan työehtosopimuksen työehtosopimuslomakkeen täyttämisoheissa (s. 89). Siinä edellytetään määräaikaisen työsuhteen perusteen kirjaamista, ja esimerkkinä on mainittu "äitiys- tai vanhempainvapaasijaisuus, vuosilomasijaisuus tai työntekijän oma pyyntö".

Jos työsuopimuksissa käytetään määräaikaisuuden perusteena omaa pyyntöä, tulee sen peruste yksilöidä.

Päätösesitys:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntaan.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Puheenvuoro:

Soile Salminen: Salminen korosti, että usein määräaikaisuuden perusteeksi kirjataan oma pyyntö, vaikka kyseessä ei olekaan aidosti henkilön oma pyyntö. Hän esitti, että työehtosopimukseen tulee saada kirjaus, joka velvoittaa kirjaamaan TES:iin yksilöidyn perusteen määräaikaisuudelle.

Päätös:

Hallitukseen lausuntoon lisättiin muutosesityksen mukainen tekstilisäys. Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusaloitteen mukana.

Aloite 14: Työnantajan veloitteena tarjota maksuton asianajopalvelu rikoksen tai väkivallan uhriksi joutuneelle

Työnantaja tulisi velvoittaa tarjoamaan työntekijälle maksuton asianajaja/asianajopalvelu jos hän työtehtävissään/työssään joutuu väkivallan tai rikokseen uhriksi josta on seurauksena mahdollinen oikeuskäsittely. Myös velvoite ohjata auttavien palveluiden piiriin esim. rikosuhripäivystykseen (MAKSUTON kolmannen sektorin toimija) tulisi sisällyttää siihen, jos sitä ei ole jo kirjattu yrityksen turvallisuusohjeistukseen.

Perustelut: Lievät pahoinpitelyt ovat virallisen syytteen alaisia silloin, kun ne kohdistuvat alaikäiseen, tekijälle läheiseen henkilöön tai henkilöön, joka suorittaa työtehtäviään.

Virallinen syyttäjä saa nostaa syytteen lievästä pahoinpitelystä saatuaan siitä ilmoituksen esimerkiksi työnantajalta." Tällöin on myös se mahdollisuus että työntekijä joutuu oikeuskäsittelyyn, ja monelle se voi olla se ensimmäinen kerta oikeudessa ja siihen tarvitaan myös lainopillista apua. Myös se mahdollisuus on olemassa että rikoksentekijä haastaa työntekijän oikeuteen jolloin apu on todella tarpeen. Tätä palvelua ei mielestäni voida säilyttää vapaaehtoistoimijoiden tehtäväksi jo pelkästään sen takia että voi olla kyse vahingonkorvausten vaatimisesta tms. joka vaatii ammattilaisen apua.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto 022

Hallituksen lausunto:

Työntekijät tarvitsevat usein oikeudellista apua työssä tapahtuneiden pahoinpitelyiden ja ryöstöjen oikeuskäsittelyssä. Apu on lainsäädännön monimutkaisuuden vuoksi tärkeää ennen kaikkea niissä tapauksissa, joissa teosta on seurannut henkilövahinkoja kuten fyysisiä vammoja, kipua, särkyä tai henkistä kärsimystä. Palvelualojen ammattiliitto on avustanut jäseniään juuri näissä tapauksissa. Myös jotkut työnantajat ovat kustantaneet työntekijöilleen avustajan oikeudenkäyntiin. Velvollisuutta tähän ei työnantajilla kuitenkaan ole lukuun ottamatta vartiointialaa, jossa avun järjestämisestä on sovittu työehtosopimuksessa.

Työntekijä voi nykyisin aloitteessa kuvatulla tavalla joutua oikeuteen asianomistajana jopa tahdostaan riippumatta. Oikeusavun järjestäminen työhön liittyvissä väkivaltatilanteissa kuuluu luontevasti työnantajalle.

Päätösesitys:

Edustajisto päättää, että tulevien työturvallisuuslainsäädännön uudistusten yhteydessä vaikutetaan siihen, että oikeusavun järjestäminen saataisiin osaksi työnantajan työturvallisuusveloitteita. Liitto ottaa aloitteen huomioon myös työehtosopimustavoitteita asetettaessa.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Puheenvuoro:

Seija Jaatinen: Jaatinen piti puheenvuoron aiheesta, mutta puheenvuoro ei sisältänyt muutosesitystä.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Aloite 15: S-pankin palkkauksessa lisääntyneeseen toimenkuvaan kiinnitettävä huomiota

Perustelut S-Pankin avaamisen jälkeen, lokakuu 2007, työtehtävämme on monipuolistunut ja vastuu lisääntynyt. Ohessa haluamme tuoda esille kaikki työtehtävät joita teemme PALVELUPISTEISSÄ. Meillä on jokaisella oltava vankka tuotetietous pankin ja osuuskauppojen tuotteista ja palveluista:

- Nostot
- Panot
- Tilien avaukset: S-tilit, taloustitit, vuokravakuus yms. tilit, tuottotilit, määräaikaistalletukset.
- Osattava eri tilimuotojen säännöt, käyttöoikeuksien ehdot.
- Pankkivekseleiden lunastus ja myynti
- Alaikäisen asiakkaan tilien avaukset yli 15v alle 15v. Huoltajien tiedot, lomakkeiden täytöt.
- Alaikäisen tilien käyttöoikeudet, pankkitunnukset, yhteishuoltajuus/yksinhuoltajuus. Kortit.
- Holhouksen alaisten asiakkaiden palvelu
- Asiakkaan kuoleman käsittely ennen perukirjan tekoa
- Perukirjan jälkeen tehtävät työt. Osuusosuuden siirto/ero. Tilien varojen siirto perikunnalle.
- Kortit: Debit, Credit-Debit. Asiakkaan omaan tiliin, yhteisiin tileihin.
- Pankkitunnukset: Avaaminen ja opastus verkkopankin käyttöön.
- Opastus laskujen maksamisen "saloihin". Tulossa suuri muutos 2014 alussa.
- Neuvominen eri luottojen haussa verkkopankista. Luottojen avaaminen: S-laina, S-joustoluotto tulevat syksyn aikana palvelupisteisiin tehtäväksi asiakkaan puolesta.
- OSUUSKAUPAN JÄSENYKSIEN HOITO
- Laaja kokonaisuus pankkijärjestelmän rinnalla.

ENSI VUONNA TAPIOLA JA S-PANKKI YHDISTYVÄT JA TUOTEMÄÄRÄ LISÄÄNTYY ENTISESTÄÄN.

PAM-liikeyalan Pohjois-Karjalan osasto ry 022

Hallituksen lausunto:

S-Pankin aloitettua toimintansa sovittiin vuonna 2008 Kaupan työehtosopimuksen työkohtaisuuslisän soveltamisesta S-Pankin asiakaspalvelupisteessä työskenteleville. Työkohtaisuuslisän suuruudeksi sovittiin tuolloin 6 %.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

PAM, Kaupan liitto ja silloinen Ammattiliitto Suora (nyk. Ammattiliitto PRO) sopivat, että työhön sovelletaan Kaupan työehtosopimusta.

Osapuolet ovat silloin yhteisesti todenneet, että

- *S-Pankki Oy toimii S-ryhmän asiakasomistajien nk. kauppapankkina ja alueosuuskauppojen nk. yhtymäpankkina*
- *säästökassatoiminta ja sen päättyminen ovat S-Pankki Oy:n taustana*
- *nk. kauppapankin palveluvalikoima on olennaisesti suppeampi kuin muiden pankkien ja mm. asunto- ja yritysluotot, notariaatti- ja ulkomaantoiminnot eivät kuulu sen palveluvalikoimaan*

Tuolloin on lisäksi sovittu, että mikäli S-Pankki Oy:n ja S-Asiakaspalvelu Oy:n palveluvalikoima laajentuu, osapuolet ovat valmiit käymään neuvotteluja noudatettavasta työehtosopimuksesta.

S-Pankki ja Tapiola Pankki yhdistyvät uudeksi S-Pankiksi, joka aloittaa toimintansa vuonna 2014. Lisäksi S-Pankki on ostanut sijoituspalveluyhtiö FIM:n koko osakekannan.

Edellä mainittujen liittojen kanssa on sovittu neuvoteltavan työehtosopimuksen soveltamisalasta 13.12.2013. Tämän jälkeen arvioidaan uusien tehtävien vaatuuksien vaikutuksista Kaupan työehtosopimuksen soveltamisalan osalta.

Päätösesitys:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntaan S-ryhmän kanssa aloitettavien neuvottelujen valmistelemissä ja aloittamiseksi.

Päätös:

Edustajisto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntaan S-ryhmän kanssa aloitettavien neuvottelujen valmistelemissä ja aloittamiseksi. Aloite menee neuvottelijoille evästyksiksi.

Aloite 16: PAM- lehteen isoja ja näkyviä, useamman sivun juttuja edustajiston kokouksista.

Perustelut Edustajiston ja hallitusten jäsenten haastatteluja siitä, millaisena he ovat kokeneet työskentelyn ja vaikuttamisen edustajistossa / hallituksessa. Monille jäsenille koko edustajisto ja sen työskentely on hämärän peitossa. Viime edustajiston vaalien äänestysprosentti oli surkea. Tehdään jäsenistölle tunnetuksi edustajistoa ja vaikuttamisen mahdollisuutta. Tämä voisi innostaa asettumaan ehdolle ja äänestämään.

PAM Hotelli - ja ravintola-alan Lappeenrannan osasto 722

Hallituksen lausunto:

Edustajisto on PAMin tärkeä päätöksentekoeelin. Se päättää muun muassa liiton toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta, vahvistaa tilinpäätökset ja myöntää hallitukselle tili- ja vastuuvapauden. Järjestödemokratian näkökulmasta on tärkeää, että jäsenet saavat tietoa edustajiston jäsenten tekemistä päätöksistä ja tavasta, jolla he tärkeisiin päätöksiin perehtyvät ja vaikuttavat.

PAMin viestintäkanavista kaikkien jäsenten käytössä ovat PAM:in verkkosivut ja Pam-lehti. Pam-lehdessä on johdonmukaisesti julkaistu juttuja edustajiston kokouksista ja etsitty erilaisia tapoja – haastatteluja,

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvöntö

puheenvuorolainauksia, graafisia esityksiä – tuoda esiin jäsenistön kannalta merkityksellisiä päätöksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. PAMin nettisivuilla taas esimerkiksi edustajiston päätöslausuma on luettavissa aina sekä tiedotteena että kokonaisuudessaan.

Pam-lehteä on kuitenkin tehtävä siten, että lukija löytää siitä yhtymäkohtia omaan elämäänsä ja innostuu siten lukemaan sitä. Lehden sivumäärä on rajallinen ja siksi on arvioitava onko lukuarvon kannalta järkevämpää tehdä monisivuinen reportaasi edustajistosta kokouskuvineen vai esimerkiksi taustoittava juttu jostain työelämän kuumasta kysymyksestä.

Päätös:

Jotta jäsenet kiinnostuisivat enemmän seuraamaan ja vaikuttamaan siihen, miten edustajisto ja muu hallinto sille kuuluvia tehtäviään hoitaa, on kaiken aikaa kehitettävä nykyistä mielenkiintoisempia tapoja avata niiden toimintaa PAMin eri viestintäkanavissa. Pam-lehdessä julkaistujen juttujen sivumäärän lisääminen ei ole tässä ainut mahdollinen tapa.

Todettiin, että kohta on käsitelty ja aloitteet siirretään jatkovalmisteluun. Kokouksen puheenjohtajaksi vaihtui Joonas Tuomivaara.

11. Liiton tulevaisuustyöryhmän väliraportti

11.1. Kannanotto edustajistokauden jatkamisesta

Kuultiin liiton puheenjohtajan Ann Selinin esittely liiton tulevaisuustyön tilanteesta ja liiton viestintäjohtaja Timo Piironen esittely sääntömuutoksista ja järjestön rakenteiden uudistamisesta.

Avattiin keskustelu aiheesta.

Arja Lehtonen (Kaakkois-Suomi):

Lehtonen totesi, että sääntöjen muuttaminen mietityttää monin tavoin, lähinnä liittokokousedustajien ja hallituksen valinta. Miten käy vaikuttamismahdollisuuksien, jos ensikertalaisten määrä lisääntyy huomasti. Riski on, että valta keskittyy pienelle piirille.

Merkittiin katsaus ja puheenvuoro tiedoksi.

Hyväksyttiin hallituksen kannanotto edustajistokauden jatkamisesta.

12. Vuoden 2014 toimintasuunnitelma

Kuultiin kehittämisjohtaja Saana Siekkisen alustus vuoden 2014 toimintasuunnitelmasta. Lisäksi kuultiin viestintäjohtaja Timo Piironen ja päätoimittaja Auli Kivenmaan esittelyt viestinnän ja PAM-lehden suunnitelluista uudistuksista vuodelle 2014.

Päätoimittaja Kivenmaa vastasi aiemmin tulleeseen kysymykseen lehden periaatteista juttujen teon suhteen. Hän kertoi lisäksi, että aiemmin osastojen käytössä oli nettisivusto, jonne kuvia ja juttuja oli mahdollista laittaa, mutta niitä ei juuri tullut.

Avattiin aiheesta keskustelu.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Tuija Hanhisalo (Häme-Pirkanmaa):

PAMilla yhteiskunnallinen vastuu

Hanhisalo on kuunnellut ihmisten palopuheita ja ihmetellyt itsekkin, että miten

Suomen uudenaikaisin ammattiliittona olo näkyy meidän toiminnassa. Hän ehdotti, että liitto voisi ottaa yhteiskunnallisen vastuun mielenterveysongelmien hoidossa. Tukemalla ihmisiä heidän inhimillisissä ongelmissaan, liitto voisi olla se kaivattu Suomen uudenaikaisin ammattiliitto. Uudenaikaisuus syntyisi siitä, että meillä olisi uusi tapa tukea tavallisia ihmisiä heidän ongelmissaan.

Päätettiin toimintasuunnitelmasta vuodelle 2014.

Päätöksenteon yhteydessä todettiin, että PAM on Suomen mielenterveysseuran jäsen ja tänä jouluna korttien sijasta rahat luovutetaan mielenterveystyöhön.

13. Jäsenmaksun suuruus vuodelle 2014

Päätettiin hallituksen esityksen mukaisesti. Jäsenmaksu vuonna 2014 on 1,05 % jäsenen veronalaisesta tulosta, mikäli työttömyyskassan jäsenmaksu vuodelle 2014 on 0,45 %. Kokonaisjäsenmaksu on 1,5 %.

14. Osastopalautteen suuruus vuodelle 2014

Päätettiin osastopalautteen suuruus hallituksen esityksen mukaisesti. Osastopalautteen suuruus vuonna 2014 on 11 % liiton jäsenmaksuosuudesta.

15. Osastojen jäsenmaksupalautteen kannusteosan perusteet vuodelle 2014

Päätettiin jäsenmaksupalautteen kannusteosan perusteista hallituksen esityksen mukaisesti.

Kannusteosaan oikeuttavat toimet vuoden 2014 aikana ovat:

- Uuden jäsenen vastaanottaminen jollain konkreettisella, henkilökohtaisella tavalla (kirje, puhelu, tapaaminen jne.)
- Vähintään yksi tilaisuus osaston jäsenille
- Vähintään yksi tilaisuus osaston jäsenille, jotka toimivat luottamusmiehinä/työsuojeluvalltuutettuina
- Yhteydenotto uuteen luottamusmieheen/ työsuojeluvalltuutettuun kun tieto valinnasta on osastolle tullut

16. Hallintoelinten kokous- ja kuukausipalkkiot sekä kustannusten korvaukset vuonna 2014

Päätettiin kokous- ja kuukausipalkkioista ja korvauksista hallituksen esityksen mukaisesti.

Edustajiston kokouspalkkio on 130 euroa (sis. työttömyyskassan kokouspalkkion) ja luottamustoimisten hallituksen jäsenten, yleisvarajäsenten ja edustajiston puheenjohtajien (sisältää edustajiston kokouspalkkion) kuukausipalkkio 160 € sekä kokouspalkkio 130 €.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

17. Tilintarkastajien palkkioiden perusteet

Päätettiin palkkioiden perusteet hallituksen esityksen mukaisesti. Tilintarkastajille maksetaan palkkiot laskun mukaan.

18. Vuoden 2014 talousarvio

Kuultiin talousjohtaja Jukka Mattilan esitys vuoden 2014 talousarviosta.

Avattiin aiheesta keskustelu.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Mitkä ovat PAMin toiminnan painopisteet?

Merja Lehto kävi läpi linjojen budjetit ja sitä, miksi esim. edunvalvonta- ja järjestötoiminnassa on huomattavasti pienempi budjetti vuodelle 2014, – 242038 €. Miksi näin, jos samaan aikaan viestintään lisätään 353743 euroa? Lehto kaipasi esim. viestinnän ja kokonaistoimintojen johdon osalta perusteita sille, miksi budjettia on kasvatettu.

Jukka Mattila vastasi Merja Lehdon esittämiin kysymyksiin ja kertoi hiukan tarkemmin, miten budjettia on rakennettu. Esimerkiksi edunvalvonnan osalta on todettava, että oikeusaputoimintaan on lisätty 80 000 euroa, mutta tulevana vuonna ei ole sopimusaloitumien yhteiskokousta. Samoin järjestötoiminnassa on välivuosi monen suuren tapahtuman osalta.

Riikka Salminen (Lounais-Suomi):

Aluetoimistojen tilanne

Salminen esitti aluetoimistojen osalta, että palkataanko eläköityvien henkilöiden tilalle uusia henkilöitä aluetoimistoihin? Tullaanko aluetoimistoja yhdistämään tulevaisuudessa tai vähentämään henkilökuntaa?

Ann Selin avasi vuosittaista budjettisuunnittelua ja kertoi, että sen halutaankin muuttuvan vuosittain ja elävän tarpeiden mukaan. Kulloisenkin vuoden painopiste vaikuttaa budjetin suuruuteen. Myös kustannussäästöjä pyritään hakemaan mm. yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävien sopimusten osalta.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto halusi edelleen palata aiempaan kysymykseensä. Lehto vaati, että ennakkoon lähtevässä materiaalissa avattaisiin luvut huomattavasti selkeämmin ja materiaalissa pitää olla riittävästi informaatiota, jotta asiaan pystyy perehtymään riittävän hyvin.

Liiton varapuheenjohtaja Kaarlo Julkunen kertoi jäsenmaksun määräämisperusteista ja selvensi, että nyt hyväksytty on vanhan kaltainen eli yhdeksän perusosaa ja kaksi kannustusosaa. Julkunen totesi lisäksi, että aluetoiminnan budjetointi tulee aluepäälliköiltä itseltään. Toiminnallisia vähennyksiä ei ole tulevalle vuodelle tehty. Työttömyyskassan jäsenmaksu, 0,45 %, on Finanssivalvonnan vahvistama. Työntajaperinnän osalta olemme kyenneet aktivoitumaan ja säästämään rahaa, mutta jäsenmäärän kehityksessä olemme jäljessä tavoitteesta. Henkilöstöasioissa suunnitelmallisuus on kehittynyt hyvää suuntaan.

Esimerkiksi marraskuusta eteenpäin on sovittu, että kaikki työttömyysturvaan liittyvät puhelut ohjataan kassaan.

Hyväksyttiin talousarvio vuodelle 2014.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

19. Kokouksen päätöslausuma

Kuultiin päätöslausumavaliokunnan puheenjohtaja Kari Peltovirran esittely valiokunnan esityksestä kokouksen päätöslausumaksi.

Avattiin keskustelu aiheesta.

Anne Nissinen (Kaakkois-Suomi) teki kannatetun muutosesityksen, että aiemminkin paljon keskusteluttanut Kaakkois-Suomen jatkuvat poikkeusluvut nostetaan mukaan päätöslausumaan. Päätöslausumavaliokunta esitti, ettei lisäystä kirjata mukaan tekstiin, koska se ei noussut esiin yleiskeskustelussa.

Päätöslausuma hyväksyttiin alkuperäisen esityksen mukaisesti.

20. Kokouksen päättäminen

Kuultiin edustajiston puheenjohtajiston päätössanat ja päätettiin kokous 15.11.2013 klo 15.20.

VAKUUDEKSI

Joonas Tuomivaara
puheenjohtaja

Arja Savolainen
1. varapuheenjohtaja

Sauli Isokoski
2. varapuheenjohtaja

Miia Järvi
sihteeri

Nora Lehtimäki
sihteeri

Pia Lampen
pöytäkirjan tarkastaja

Jari Paksuniemi
pöytäkirjan tarkastaja

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Osallistujaluettelo

Edustajiston puheenjohtajat			
1	Tuomivaara	Joonas	
2	Savolainen	Arja	
3	Isokoski	Sauli	
Edustajiston varsinaiset jäsenet			
	Nimi	este	varajäsen
4	Alppi	Marja	
5	Anttila	Sinikka	
6	Arhenius	Päivi	<i>este ilmoitettu Haapamäki, Stina</i>
7	Artesola	Merja	
8	Aunela	Minna-Kaisa	<i>este ilmoitettu Marku-Virtanen Katri</i>
9	Back	Anna-Maria	<i>este ilmoitettu Liukkonen, Sami</i>
10	Daavitsainen	Jouni	
11	Forss	Lasse	
12	Hanhisalo	Tuija	
13	Hanki	Inkeri	
14	Heinonen	Sari	
15	Heiskanen	Kristiina	
16	Hekkala	Rauno	
17	Hoffrén	Päivi	
18	Hänninen	Katja	
19	Härri	Eija	
20	Iiliäinen	Piia	<i>este ilmoitettu Huovinen, Ulla</i>
21	Immonen	Raine	
22	Immonen	Sanna	
23	Isosalo	Klaus	<i>este ilmoitettu Immonen, Nea</i>
24	Jaatinen	Seija	
25	Javanainen	Kaisa	
26	Jormanainen	Anne	<i>este ilmoitettu Neuvonen, Timo</i>
27	Juhala	Birgitta	
28	Juntunen	Maritta	
29	Juntunen	Outi	
30	Kangas	Kirsti	<i>este ilmoitettu Hampori, Markku</i>
31	Kanniainen	Pentti	
32	Kari	Eveliina	<i>este ilmoitettu Laulainen, Mari</i>
33	Kiiskinen	Arja	
34	Kinnunen	Pirjo	
35	Kivirinta	Anitta	
36	Kokko	Sinikka	
37	Kokkola	Jaana	
38	Koski	Matti	

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

39	Kuusniemi	Piia		
40	Kuuvaho	Nasu	<i>este ilmoitettu</i>	<i>ei varaedustajaa</i>
41	Kuusela	Soili	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Korva, Jouni</i>
42	Kyrö	Piia	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Heikkilä, Hannu</i>
43	Käkönen	Riitta		
44	Lackman	Ritva		
45	Laine	Sirpa	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Mustonen, Juha</i>
46	Laitila	Pertti		
47	Lampen	Pia		
48	Lehto	Merja		
49	Lehtonen	Arja		
50	Lepistö	Kirsi		
51	Leppänen	Sari	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Pakarinen, Marja</i>
52	Leppänen	Tuomo		
53	Leskelä	Petri		
54	Luokkala	Helena	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Kärkkäinen, Heli</i>
55	Läärä	Pentti		
56	Majanoja	Mauri		
57	Malmstedt	Nina	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Koponen, Ari</i>
58	Maunula-Sairanen	Katja		
59	Mechelin	Katja		
60	Merimaa	Iiris	<i>este ilmoitettu</i>	<i>ei varaedustajaa</i>
61	Moilanen	Lea		
62	Montonen	Teuvo	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Kilpeläinen, Päivi</i>
63	Mäenpää	Kaisa		
64	Mäkinen	Aimo		
65	Mäntyranta	Satu		
66	Nevanpää	Emmi	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Kuisma, Marjukka</i>
67	Niskanen	Heidi		
68	Nissinen	Anne		
69	Oinas	Katariina	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Djupsjöbacka, Johannes</i>
70	Paksuniemi	Jari		
71	Paldanius	Anne		
72	Palviainen	Erja	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Pihlaja, Jari</i>
73	Parkkonen	Laura	<i>este ilmoitettu</i>	<i>ei varaedustajaa</i>
74	Peltovirta	Kari		
75	Petelius	Mervi		
76	Pihlajamäki	Marita		
77	Poutiainen	Pasi		
78	Puhakka	Kati		
79	Puhakka	Sirpa	<i>este ilmoitettu</i>	<i>ei varaedustajaa</i>
80	Pulli	Päivi		
81	Puotsaari	Tarja		
82	Purhonen	Onerva		

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

83	Purmonen	Pirjo		
84	Pölkki	Raija		
85	Raatesalmi-Salonen	Terhi		
86	Rantala	Terttu		
87	Rintamäki	Anneli	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Kukkamäki, Sirpa</i>
88	Ropponen	Minna		
89	Ruonala	Maija	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Thomasson, Minna</i>
90	Saarela	Hely		
91	Saarela	Tarja		
92	Saarinen	Jaana		
93	Saastamoinen	Pia		
94	Salminen	Riikka		
95	Salminen	Soile		
96	Salo	Johanna		
97	Savolainen	Kim	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Hyvärinen, Kari</i>
98	Seppänen	Riitta		
99	Sillanpää	Anne-Mari	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Oikarinen, Hannu</i>
100	Silvola	Anna-Liisa		
101	Sinkko	Päivi		
102	Soutolahti	Katja		
103	Taivaloja	Tiina		
104	Tallqvist	Jarmo		
105	Teesalu	Krista		
106	Tompuri	Tapani		
107	Toropainen	Arja		
108	Tuikkanen	Ellen		
109	Turunen	Titta		
110	Vainio	Harry		
111	Vakkuri	Arja		
112	Vasama	Mari		
113	Vehmaslahti	Leena	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Holopainen, Senja-Maarit</i>
114	Viitanen	Sirpa		
115	Vuorenmaa	Pirjo		
116	Vuorinen-Vilen	Päivi		
117	Vuorma	Johanna		
118	Wallin	Hillevi	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Mäkelä, Vuokko</i>
119	Yli-Saari	Jaana	<i>este ilmoitettu</i>	<i>Eriksson, Mats</i>
120	Öström	Nina		

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Läsnäolijoiden toteaminen
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Kokousvirkaillijoiden valinta
 - 4.1. Sihteerit (2)
 - 4.2. Äänten laskijat (5)
 - 4.3. Pöytäkirjan tarkastajat (2)
 - 4.4. Päätöslausumavaliokunnan jäsenet (9+1)
 - 4.5. Menettelytapavaliokunta
 - 4.6. Vaalivaliokunta
5. Kokoussääntöjen hyväksyminen
6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen
7. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus ja yleiskeskustelu
8. PAMin valmistautuminen vuoden 2014 Europarlamenttivaaleihin
9. Hallituksen jäsenen valinta
10. Edustajiston jäsenten ja osastojen aloitteista päättäminen
11. Liiton tulevaisuustyöryhmän väliraportti
 - 11.1. Kannanotto edustajistokauden jatkamisesta
12. Vuoden 2014 toimintasuunnitelma
13. Jäsenmaksun suuruus vuodelle 2014
14. Osastopalautteen suuruus vuodelle 2014
15. Osastojen jäsenmaksupalautteen kannusteosan perusteet vuodelle 2014
16. Hallintoelinten kokous- ja kuukausipalkkiot sekä kustannusten korvaukset vuonna 2014
17. Tilintarkastajien palkkioiden perusteet
18. Vuoden 2014 talousarvio
19. Kokouksen päätöslausuma
20. Kokouksen päättäminen

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Edustajistopuhe / Ann Selin

Edustajiston syyskokous, 14.11.2013 Petäys Resort, Tyrvääntö

Arvoisat edustajiston jäsenet, hyvät ystävät!

Menossa on kiireinen syksy niin työmarkkinoilla kuin politiikassakin.

Koska kuluva syksy ovat rytmittäneet erityisesti työehtoneuvottelut, niin keskitynkin ajankohtaiskatsauksessani hyvin pitkälti lokakuun lopulla hyväksytyyn työllisyys- ja kasvusopimukseen sekä maan hallituksen rakennepakettiin, sillä myös siinä on runsaasti palkansaajien arkeen vaikuttavia asioita.

Neuvottelut pamilaisilla tai millään muillakaan aloilla eivät olleet helpot, siinä ei sinänsä mitään uutta.

Liittojen sovellusneuvotteluille varattu aika, kahdeksan viikkoa, oli kuitenkin selkeästi turhan pitkä.

Todellisuudessa neuvotteluja käytiin pari viimeistä viikkoa ja sitä edeltävä aika lähinnä varustauduttiin tulevaan tai joissain tapauksissa jopa kaivauduttiin poteroihin. Työnantajat toivat pitkät heikennyslistat lähes kaikkiin neuvottelupöytiin ja ensimmäisissä tapaamisissa keskityttiin lähinnä vetämään henkseleitä niiden päälle. Varsinaiset neuvottelut käytiin siis jälleen viime metreillä ennen asetettua määräaika.

Henkseleitä vedettiin tietenkin myös monien meidän esitystemme päälle. Ilmeistä oli, että näissä neuvotteluissa ei ylipäänsä ollut juurikaan mahdollisuuksia muutoksiin. Meillä oli siis tietenkin omat tavoitteemme olemassa ja pieniä parannuksia saatiinkin läpi. Kustannusvaikutuksia muutoksilla ei keskitetyn olosuhteissa voi olla, joten muutokset olivatkin taloudelliselta merkitykseltään vähäisiä.

Luottamushenkilöiden korvauksiin tuli vähän korotusta ja esim. kaupassa, jossa ei ole ollut lainkaan kirjausta mahdollisuudesta osallistua liiton hallinnon kokouksiin, sellainen nyt saatiin. Turvallisuusalan osalta jäimme keskitetyn ulkopuolelle. Vartijoiden määrä tämän sopimuksen piirissä on n. 8000. Syitä poisjääntiin oli jatkokehittämiseen liittyvien erilaisten näkemysten lisäksi myös yleisemmin luottamuspuola, jota yrityksissä koetaan työntekijöiden ja työnantajien välillä olevan.

Pitkien heikennyslistojen aiheuttamasta vaikeasta alkuasetelmasta huolimatta, voin ilokseni todeta, että loppujen lopuksi heikennyksiä emme hyväksyneet yhteenkään sopimukseen. Kiitos tästä kuuluu kaikille neuvotteluihin osallistuneille sekä koko liiton hallinnolle, joka oli tässä asiassa hyvin yksituumainen.

Hyvät edustajistoverit!

Neuvottelutilanteet ovat kautta aikain olleet vaikeita ja niissä on aina tehty kauppaa. Tiedättehän, kun itse haluaa ehdottomasti jonkun asian, joutuu useimmiten tilanteeseen, jossa on vastineeksi luovuttava jostain

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

toisesta? Viime aikoina neuvotteluissa on kuitenkin alkanut näkyä tietynlainen historiattomuus. Ihan kuin ei haluttaisi muistaa, millainen on hyvä neuvottelutapa. Tapa, jolla yhteistä hyvää saadaan edistettyä.

Monilta osin neuvottelut venyivät viime metreille. Jos olisi alussa tarvinnut veikata, missä suurimpien alojemme pöydässä syntyy neuvottelutulos ensimmäisenä, eipä olisi arvaus taatusti osunut Kiinteistöpalveluun. Neuvottelut nimittäin alkoivat työnantajien ilmoituksella siitä, etteivät he suostu viemään ansiokorotusohjelmaa maaliin, koska yrityksillä ei riitä maksuvalmiutta. Ilmoituksensa mukaan, he eivät saa korotuksia läpi asiakashintoihin ja tästä syystä sopimusta olisi heidän mukaansa pitänyt rukata rajusti. Meille ansiokorotusohjelma oli sen sijaan kynnyksikysymys, jonka olimme tehneet selväksi jo SAK:n hallituksessa, kun laajan työmarkkinaratkaisun ensimmäisiä askelia vasta soviteltiin. Hankimme varmistuksen ansiokorotusohjelman maaliin viemisestä keskitetyn rinnalla ennen kuin neuvotteluratkaisu hyväksyttiin SAK:n hallituksessa. Vaikka meillä oli toki vahvoja viestejä jo aiemmin siitä, että tämä ohjelma rassaa työnantajia, voitte kuvitella millainen pommi työnantajien ilmoitus meille oli! Onneksi löysimme asian käsittelyyn uuden tulokulman, neuvottelimme ansiokorotusohjelmalle jatkon, rytmitimme korotuksia uudelleen ja tätä myöten pystyimme jatkamaan neuvotteluja sekä pääsimme lopulta tulokseenkin. Ennen kuin tämä oli mahdollista, tarvittiin kyllä paljon muutakin työtä kuin se, mitä varsinaisessa neuvottelupöydässä tapahtuu.

Vauhdikkaita tilanteita koettiin myös MaRaVan neuvotteluissa, kun selvisi, että MaRan hallitus oli tehnyt päätöksen, jonka mukaan kaikkien sen sopimusalojen tulee olla mukana kasvu- ja työllisyys sopimuksessa tai sitten mukana ei ole yksikään ala. Torstai-iltana, ennen perjantain määräaika, näytti siltä, että hiihtokeskusneuvottelut kaatavat koko sopimusalan. Kaupan neuvottelut venyivät lopulta pisimpään ja sopu löytyi vasta perjantaina. Kaupan neuvottelijat halusivat viimeiseen asti heikennyksen sairasajan palkkaan, he eivät haluaisi maksaa lisiä sairasajalta. Koska tiesimme hyvin, kuinka iso vaikutus monelle, erityisesti osa-aikaiselle, alan työntekijälle tällä olisi, oli se meille mahdoton juttu hyväksyä. Kaupan neuvottelijoille tuntui olevan myös liikaa kirjata sopimukseen hallinnon edustajien osallistumisoikeudesta kokouksiin, edes palkattomana, mutta loppujen lopuksi tämä saatiin sopimukseen kirjattua, kuten aiemmin jo totesin - viimeisenä kaikista pääsopimusaloista. Myös luottamushenkilöiden korvaukset saatiin lopulta nousemaan. Yhtenä elementtinä käytimme Tutustu ja tienaa -sopimusten solmimista tuleviksi kolmeksi vuodeksi. Ne ovat sisällöltään edellisvuoden kaltaiset, mutta kullekin vuodelle saatiin 5 euron korotus. PAMin kesäharjoittelusopimukset ovat siis edelleen nuorille paremmat kuin keskusjärjestöjen suositus.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaiseen neuvottelutulokseen päästiin määräaikaan mennessä 30 pamilaisen alan TES:n osalta ja Alkokin saattaa liittyä vielä mukaan joukkoon.

Työllisyys- ja kasvusopimus ulottuu pisimmillään joillain sopimusaloilla tammikuun 2017 loppuun saakka. Pitkä sopimuskausi tuo toivottavasti kaivattua vakautta suomalaiseen yhteiskuntaan ja lisää talouden ennustettavuutta sekä viennin vetovoimaisuutta. Jos nämä muutokset toteutuvat, kansantalous kääntyyne tarvittavaan kasvuun. Tämä tulisi tarpeeseen, sillä tuoreimpien tietojen mukaan muiden euromaiden talous kasvaa huomattavasti Suomea ripeämmin – vaikkei vauhti muuallakaan päätä huimaa.

Samaan aikaan ei pidä kuitenkaan sulkea silmiä siltä tosiasialta, etteikö pitkissä sopimuskausissa olisi aina myös haasteita. Työehtosopimusten sisällöllinen kehittäminen hidastuu ja myös PAMin omat tavoitteet etenevät lyhyin askelin. Emme anna tämän tietenkään lannistaa vaan viemme määrätietoisesti eteenpäin niitä sisältökirjauksia, jotka tällä sopimuskierröksellä saatiin työehtosopimukseen kirjattua. Tämän lisäksi on äärimmäisen tärkeää, että nyt, jos koskaan, otamme yhden askel taaksepäin ja tarkastelemme avoimin mielin sopimuksia kokonaisuuksina ja nostamme agendalle pidempiaikaista työtä vaativia kehittämishankkeita, joihin saamme toivottavasti myös työnantajat innokkaina mukaan. Edellä mainittujen lisäksi meidän tulee varmistaa, että maan hallitus hoitaa myös oman leiviskänsä ja vie maaliin jo aloitetut hankkeet, joista monet ovat ay-liikkeen näkökulmasta äärimmäisen tärkeitä. Seuraavalla hallituskaudella vastaavanlaisten asioiden edistäminen voi olla jälleen huomattavasti vaikeampaa. Ainakaan mitään varmuutta paremmasta ei ole.

Mehän olemme, tämänkin salin vaatimuksesta, vaatineet palkankorotuksia euromääräisinä neuvotteluista toisiin. Lukemattomat ovat ne kerrat kun tästä on puhuttu ja tätä vaadittu ilmeisestä syystä; ne hyödyttävät suhteellisesti enemmän pienipalkkaisia työntekijöitä. Tällä kertaa toteutui pitkään janoamamme euromääräinen palkankorotus keskitetyn ratkaisun osana. Keskitetyssä ratkaisussa euromääräistä korotusta ei ole ollut sitten vuoden 1974. Toki summa olisi saanut olla suurempi - siitä olemme tietenkin kaikki yhtä mieltä. Onneksi työllisyys- ja kasvusopimuksen sekä hallituksen räätälöimän rakennepaketin muut toimenpiteet vaikuttavat positiivisesti palkansaajien ostovoimaan, jolloin sen positiivinen kehitys ei jää vain palkankorotuksen varaan. Ostovoiman odotetaan siis kasvavan kansantalouden tasolla siitä syystä, että työllisyys paranee ja yhä useampi pääsee töihin ja tuottaa lisäarvoa itselleen ja koko taloudelle. Yksilötasolla ostovoiman nousu ei valitettavasti ole todennäköistä. Kuitenkin juuri se, että syntyisi uusia työpaikkoja, työllisyysaste nousisi ja työttömyys hellittäisi, olivat keskeisiä syitä, miksi tämä sopimus piti mielestäni saada maaliin.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Kuten mainitsin, maan hallitus oli mukana työllisyys- ja kasvusopimuksen synnyttämisessä siten, että se teki joukon ehdollisia päätöksiä, joiden toteutuminen varmistui keskitetyn synnyttyä. Palkansaajan näkökulmasta näissä oli toivottuja uudistuksia. Tämän rinnalla hallitus on valmistellut myös laajan rakennepaketin, joka on täysin poliittinen paperi. Tässä käsittelen näitä toimia limittäin, koska ne koskevat osin samoja asioita.

Tuloveroasteikkoihin tehdään 1,5 prosentin tarkastus tulevan vuoden alusta. Verohelpotus ei kuitenkaan tule koskemaan yli sadantuhannen euron ansiotuloja. Vaikka raja olisi voinut monen mielestä olla alhaisempi, on tämäntyyppinen raja jo itsessään poikkeuksellinen. Aiemmin ei tällaista ole tehty. Myös työttömyysturvaan liittyvät muutokset astuvat voimaan vuoden alusta ja helpottavat pätkätyöntekijöiden ja työttömäksi jäävien tilannetta. Työttömyysjakson alussa oleva omavastuu-aika lyhenee nykyisestä seitsemästä päivästä viiteen. Tämä muutos tarkoittaa, että toimeentulo paranee työttömyyden alussa keskimäärin noin 120 euroa. Lisäksi soviteltuun päivärahaan tulee 300 euron suojaosa ja sen katto nousee sataan prosenttiin. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että pienten työtulojen ja työttömyysturvan yhteensovitus helpottuu. 2000 euron ansiotasossa, joka pitää sisällään sekä palkan että päivärahan, tämä tarkoittaa noin 190 euron kuukausittaista tulojen kasvua nykyiseen verrattuna. Työttömyysturvan lisäksi vastaavanlainen suojaosa tulee 400 euron suuruisena myös asumistukeen. Hallitus myös perui kilometrikorvauksen lisäkirstykset ja puolittaa väylämaksut. Jokainen näistä keinoista tukee vähintään välillisesti palvelualoja ja niillä työskenteleviä palkansaajia. Kun asumistuen uudistamisen päälle huomioidaan hallituksen aiemmin tekemä asuntopoliittinen paketti, jossa muun muassa tuetaan uusien kohteiden rakennushankkeita pääkaupunkiseudulla 10 000 euron käynnistysavustuksella, pudotetaan asuntorakentajien rakennuslainoihin kohdistuvaa omavastuukorkoa merkittävästi ja kohdistetaan erityisesti lähiöiden korjausrakentamiseen 115 miljoonaa euroa, niin sitä uskalletaan jopa toivoa, että meillä on muutaman vuoden päästä tarjolla nykyistä enemmän kohtuuhintaisia asuntoja kasvukeskuksissa. Vielä, kun saamme kunnat kaavoittamaan riittävästi tonttimaata!

Laajamittaisella sopimuksella on vahva tavoite parantaa suomalaisten yritysten menestymismahdollisuuksia globaalissa kilpailussa. Vastineeksi yrityksiltä odotetaan vastuunkantoa ja maltillisuutta kaikessa palkitsemisessa. Mikäli työntajapuoli ei näiden laajamittaisten toimenpiteiden jälkeen hoida omaa osuuttaan eli panosta henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja työpaikkojen säilyttämiseen, on katkeruuden ja turhautumisen kasvu todennäköistä. Yhteiskunnallinen eheys olisi mitä luultavimmin holtittomuuden ja itsekkyyden myötä mennyttä.

Yksi tärkeä osa keskitettyä olivat eläkeuudistukseen liittyvät seikat. Nyt siis alkavat neuvottelut eläkejärjestelmän uudistamisesta aiemmin sovitussa aikataulussa. Eläkemaksut on sovittu vuoteen 2016

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

asti ja uusi laki tulee voimaan 2017. Neuvotteluista voi odottaa hankalia. Pekkarisen työryhmä, jonka tuloksia odotettiin kun kuuta nousevaa, teki hyvää työtä taustoittaakseen tilannetta ja vaihtoehtoja. Ainakin julkisuudessa näytti välillä menevän eri tahojen roolitus uudistuksessa sekaisin. Nyt tehty työ on tärkeä pohja neuvotteluille. Meillä on myös lukuisia määriä muita tärkeitä taustaselvityksiä olemassa, jotka auttavat neuvottelijoita. Ryhmän tarkoitus ei ollut ratkaista eläkekysymystä, vaan ne neuvottelut alkavat nyt työmarkkinaosapuolten kesken. Meillä Suomessa neuvottelut käyvät ne, jotka tämän järjestelmän maksavat ja, joita uudistus koskee. Työtä tulee riittämään.

Pekkarisen ryhmän työssä ei mielestäni tule riittävästi esille itse eläkejärjestelmän rinnalle tarvittavat muut toimenpiteet, kuten panostukset työelämän laadun kohentamiseen. Niillä on kaikkien arvioiden mukaan merkittävä vaikutus eläköitymisikään. Tutkimusten mukaan laatuun panostaminen olisi ratkaisevaa sen kannalta, että työntekijät jaksaisivat töissä pidempään. Eläkeuudistusneuvotteluissa pitääkin katsoa ratkaisua ongelmaan laajasti. Tästä ei saa mielestäni tulla vain tekninen järjestelmämuutos, vaan rinnalla pitää kuljettaa ideoita työurien pidentämiseen laajasti ja niistä pitää voida uudistuksen yhteydessä myös sopia.

Eläkeuudistus tulee olemaan ensi vuoden ehdottomasti tärkein edunvalvonnan kohde, ja olemme siinä mukana täysillä. Me lähdemme siitä, että eläketurvan pitää olla riittävä ja oikeudenmukainen, ja rahoitus on turvattava myös tulevia sukupolvia ajatellen.

Hyvät edustajistoverit!

Kun on ollut pitkään mukana sopimusneuvotteluissa, oppii kaikenlaista ja ennen kaikkea huomaa vastapuolella tapahtuvat muutokset. Haluan hiukan kuvailla tätä ilmiötä, vaikka se ei toki koske jokaista pöytäamme. Olen havainnut työnantajapuolen neuvottelukulttuurissa jo pitkään jatkuneen kehityksen, jossa neuvottelemisen perusidea on jotenkin kateissa. Neuvottelijat toimivat paikoitellen lähinnä sanansaattajina, sillä yhä useammin neuvottelijoiden kädet tuntuvat olevan sidotut eikä heillä ole todellista vapautta käydä kauppaa asioiden eteenpäin viemiseksi – siis neuvotella. Valtuudet ovat todella kapeat. Lisäksi työntajien asenteet ovat koventuneet ja isäntävalta on lisääntynyt. Nämä muutokset pakottavat myös meitä muuttamaan ja tarkistamaan omat toimintatapamme vastaamaan entistä paremmin vastapuolen muutoksiin.

Laajemminkin, koko maailman mittakaavassa, on nähtävissä määrätietoinen pyrkimys lisätä niiden valtaa, jotka ovat taloudellisesti aivan omassa luokassaan. Yksi prosentti saa noin puolet kaikista maailman tuloista. Vaurain kymmenys hallitsee varallisuudesta peräti 85 prosenttia. Tulonjako maailmassa on kehittynyt jatkuvasti yhä eriarvoistavampaan suuntaan. Kuitenkin pienimpien tuloerojen maissa ihmiset

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvöntö

ovat onnellisempia, yhteiskuntarauha on taattu ja myös tuottavuus on hyvällä tasolla. Ei pitäisi siis olla mitään järjestäjästä syytä ajaa suurten tuloerojen politiikkaa. Kyse onkin vain ja ainoastaan poliittisesta valinnasta, uusliberalistit haluavat aina vain enemmän ja enemmän, rahaa sekä valtaa. Suuressa kehyksessä siis meidänkin edunvalvontamme on yhä enemmän talouspolitiikkaa. Vaihtoehtoja pitää sinnikkäästi etsiä, pystyä esittämään vaihtoehdot ymmärrettävästi ja vaatia paikka ay-liikkeelle kaikilla niillä foorumeilla, joissa maailman tulevasta kehityksestä päätetään. Poliittiseen päätöksentekoon pitää tuoda selkeä sosiaalinen ulottuvuus niin kotimaassa, Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin.

Hyvät liittotoverit.

Neuvottelut ovat väistämättä tasapainottelua myös omien keskuudessa. Toiset kaipaavat tiukkoja kannanottoja ja räyhäämistä julkisuudessa. Toiset taas katsovat, ettei neuvottelijoiden pitäisi kesken prosessin ottaa julkisesti kantaa neuvotteluiden kulkuun, jotteivät vahingossa tulisi ohjanneeksi demokraattisesti valittujen päätöksentekijöiden ajatuksia tiettyyn suuntaan. Meillä PAMissa on aina lähdetty siitä ajatuksesta, että ensisijainen tavoitteemme on hoitaa asiat kuntoon parhaalla mahdollisella tavalla osapuolten kesken, eikä keskittyä räyhäämään julkisuudessa. Toki siinä tapauksessa, etteivät neuvottelut tuota toivottua tulosta, nostamme tarvittaessa myös julkisen rähäkän. Kokonaisarviointi on tärkeää, taktiikkaa pitää miettiä matkan varrella koko ajan ja tehdä vain sellaisia asioita, joiden uskomme vievän parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Tämän tasapainon haku ei ole aina ihan yksinkertaista. Näin jälkikäteen täytyy todeta, ettei tämä taaskaan ollut kokonaisuudessaan kaikkein tyylikkään neuvotteluprosessi, mutta lopputuloksen kanssa voi elää. Vaikka Tyskasta meinasi jossain vaiheessa tulla tuska, olen iloinen, että suurin osa meidän aloista on mukana ja, että laaja-alainen työmarkkinasopu ylipäänsä syntyi. Uskon nimittäin vahvasti, ettei liittokohtainen neuvottelu olisi tuonut yhtään parempaa tulosta.

Mikä tulee aina vain ilmeisemmäksi, on tarve ammattiliitojen syvempään ja systemaattisempaan yhteistyöhön. Nykyrakenteilla tämä tuntuu olevan melko hankalaa, siksi rakenteitakin on syytä tarkastella kriittisesti. Tämä koskee niin keskusjärjestö- kuin liittotasoakin, kansallisesti ja kansainvälisesti.

Toivon, että lentoliikennettä koskeva pattitilanne saataisiin ratkaistua kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla. Catering työntekijöitä koskevassa kiistassa PAM ei sinänsä ole osapuoli. Jos yleissitovuuden kautta LSG:n työntekijät kuitenkin tulevat matkailu-, ravintola-, ja vapaa-ajan palveluiden sopimuksen piiriin, on PAM tietenkin valmis myös näiden työntekijöiden asioita hoitamaan. Ammattiliittojen välinen kamppailu tämä ei missään tapauksessa ole, tärkeintä pitää olla työntekijöiden etu.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Tuon terveisiä UNIn maailman hallituksen kokouksesta. Siellä keskusteltiin paljon finanssikriisin jälkeisestä taloustilanteesta, sen vaikutuksista työntekijöihin ja kansantalouksiin sekä siitä, mitä ay-liikkeen tulisi näissä oloissa tehdä. Listalla oli normaalien kokousasioiden lisäksi vahvasti valmistautuminen seuraavaan maailmankongressiin, joka pidetään ensi vuoden joulukuussa Kapkaupungissa.

UNIn maailmanhallitus päätti nimetä minut ehdokkaaksi seuraavaksi UNIn puheenjohtajaksi. Tämä on luonnollisesti suuri kunnia. Ei missään tapauksessa yksin minulle, vaan erityisesti suomalaiselle ja koko pohjoismaiselle ay-liikkeelle, sille työlle ja niille saavutuksille, joissa me olemme onnistuneet. Se, että olemme myös osoittaneet kykymme uudistua ja halumme kehittää myös kansainvälisiä järjestöjämme on saanut arvostusta. Kyseessä on luottamustehtävä, ei päätoimi. Kansainvälisissä järjestöissämme operatiivisesta johdosta vastaa pääsihteeri. Philip Jennigs on asetettu ehdolle jatkamaan UNIn pääsihteerinä. Tämä tulee olemaan hänen viimeinen kautensa. Lisätyötä tämä tietenkin tuo, mutta se lisäarvo, joka tästä puheenjohtajuudesta saadaan, on varmasti sen väärti. UNI on hieno ja uudenaikainen globaali liitto. Meillä on annettavaa, mutta myös paljon saatavaa sen toiminnasta. Olen varma, että kykenemme järjestämään työt PAMissa siten, että tämä lisäpanostus ei ole haitaksi oman liittomme johtamiselle taikka kotimaassa tärkeiden asioiden hoidolle.

Arvoisat edustajiston jäsenet!

Haluan muistuttaa, että ensi vuonna käydään Eurovaalit ja myöhemmin tämän kokouksen aikana kuulemme esityksen PAMin ja ay-liikkeen valmistautumisesta näihin vaaleihin. Tämän vuoksi en tule puheenvuorossani sen enempää keskittymään eurovaaleihin, mutta haluan kuitenkin korostaa niiden tärkeyttä. Ensinnäkin EU:ssa päätetään asioista, jotka koskettavat meitä kaikkia. Lisäksi vaalien tuloksella tulee olemaan ratkaiseva merkitys siihen, mihin suuntaan Eurooppa kehittyy. Työttömyys on tällä hetkellä monessa maassa historiallisen korkea eikä yritys korjata Suomen kilpailukykyä maltillisin keinoin toimi, jos iso osa muusta Euroopasta kurjistuu. Solidaarisuuden nimissä ylikireisiin säästöohjelmiin on suhtauduttava kriittisesti ja pidettävä kirkaana mielessä, millaista vahinkoa syntyy, jos kokonaiset ikäpolvet syrjäytyvät. Näin ollen jokaisen meidän tulisikin muistaa, että vain annetuilla äänillä voimme vaikuttaa äänestystulokseen ja kehityksen kulkuun. Ei ole yksi ja sama, ketkä valtaa Euroopan unionissa pitävät käsissään ja asioistamme päättävät.

Hyvä edustajiston väki, päätän näihin sanoihin ajankohtaiskatsaukseni ja toivotan teille kaikille onnistunutta ja keskustelevaa edustajiston kokousta.

Kiitos!

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Päätöslausuma, PAMin edustajisto 14. - 15.11.2013

Luottopakista maalikulunkaaksi

Palvelualat ovat niin Suomessa kuin koko Euroopassa kiistatta suurin työllistäjä. EU-alueella jo 70 % ihmisistä työskentelee palvelualoilla. Alat ovat avainasemassa yhteiskunnallisen arjen toimivuuden kannalta. Avainasemasta huolimatta vastentahtoinen osa-aikaisuus, nollatuntisopimukset, jatkuvat kilpailutukset, pienistäkin lisistä taistelut, harjoittelijoiden käyttö korvaavana työvoimana ja erilaiset työsuojelulliset ongelmat ovat läsnä jatkuvasti ja työntekijän arki näyttäytyy usein aika ankeana.

Työnantajien sekaantuminen luottamushenkilövalintoihin tai liiton jäsenyyden mustamaalaaminen eivät anna hyvää kuvaa suomalaisesta yritysjohtamisesta. Poikittaisen mailan antamisen työntekijöiden edustajille on loputtava. Menestyneimmissä suomalaisissa yrityksissä vallitsee aito yhteistoimintahenki ja työntekijöitä toimintavaltuuksineen kunnioitetaan. Miksi menestyneimpien listalla on kovin vähän palvelualojen yrityksiä - niitä, jotka juuri nyt luovat suomalaista työllisyyttä ja kasvua? Pamilaisten on oltava rohkeita!

Tuore työllisyys- ja kasvusopimus osoitti, että työntekijät kantoivat vastuunsa ja tekivät solidaarisia ratkaisuja vaikeina aikoina, mutta yhtä lailla on nähtävissä, että pääoman ja yksittäisten johtajien valta lisääntyy toisella puolella pöytää. Kehitys ei ole sattumanvaraista tai yksittäisten tilanteiden synnyttämää, vaan työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen, elämiseen riittävän palkan turvaaminen ja kunnollisten työehtojen takaaminen ovat talousvoimien jatkuvien hyökkäysten kohteena. Ei ole olemassa muusta Euroopasta irrallaan olevaa pohjoismaista lintukotoa, vaan suomalainen ay-liike on samassa suossa jo pitkään jatkuneen kansainvälisen kehityksen kanssa, jossa hyvinvointi keskittyy yhä harvemmillä, työntekijäjärjestöjä ei kuulla ja tavallisen työssäkäyvän ihmisen asioita vähätellään.

Kevään Euroopan parlamentin vaaleissa PAMin kaltaisten vahvojen ammattiliittojen on tuotava selkeä vaihtoehto nykyiselle poliittiselle ilmapiirille. Turhan sääntelyn purkamisen varjolla ei saa irtisanoutua työntekijöiden yhdenvertaisuuden turvaamisesta, vaan komission on vahvistettava työelämän perusoikeuksia lisäämällä sosiaalinen pöytäkirja EU:n perussopimukseen. Eurooppalainen kolmikanta vahvistaa koko alueen taloutta, tuottavuutta, hyvinvointia ja eheyttä.

Vastaukseksi heille, joille ihminen on vain kaupan kassa tai vain siivooja, tarjoamme ajatuksen "Out of Service-hour" kampanjasta. Earth hour- energiansäästökampanjan tavoin vartijat, myyjät, kampaajat, kiinteistöhoitajat, siivoojat, kokit, tarjoilijat ja lukuisat muut palveluammateissa toimivat pitävät tunninn tauon – säästääkseen itseään. Jokainen työntekijä on arvokas ja työelämässä arvon pitää konkretisoitua kunnollisina työehtoina ja terveenä työilmapiirinä.

PAMin edustajiston syyskokous 14. - 15.11.2013

Petäys Resort, Tyrvääntö

Alkoholilain kokonaisuudistus

STM:n kuultava myös työntekijöitä

Alkoholin terveydellisiä haittavaikutuksia ei kukaan kiistä, mutta miksi esitettyjen rajoitusten haittavaikutuksia työllisyydelle ei tunnusteta? Esimerkiksi jatkoaikalupien kategorinen kieltäminen tarkoittaisi tuhansille työntekijöille vähemmän töitä ja osalle täystyöttömyyttä. Sama tilanne on edessään monella pienemmän toimipisteen myyjällä, mikäli kauppojen ja kioskien alkoholin vähittäismyyntiaikoja radikaalisti supistetaan esimerkiksi perjantai ja lauantai-illoista.

Alkoholin matkustajatuonnin jatkuva kasvu näkyy jo nyt anniskeluravintoloissa työtuntien vähentymisenä ja erittäin päihtyneinä asiakkaaksi pyrkijöinä. Riittämättömät valvontamahdollisuudet antavat pelitilaa harmaan talouden toimijoille. Ammattimainen lavatuonti on saatava aisoihin useiden eri viranomaisten yhteistyöllä, tulliviranomaisten resursoinnin ollen avainasemassa,

Sosiaali- ja terveysministeriö tuntuu sulkeneen korvansa tarjoilijoilta, kokeilta, hiihtokeskustyöntekijöiltä, myyjiltä ja monilta muilta, joiden työpaikka on vaarassa lukuisten uusien rajoitusten johdosta. PAMin edustajisto toivoo, että ennen lopullisia päätöksiä työllisyys- ja työturvallisuusvaikutusarvioita käydään vielä huolella läpi ja haetaan jopa ihan uusia ratkaisuja, joilla päästään paremmin käsiksi alkoholin suurkulutuksen syihin ja saadaan haittoja vähennettyä.